

INNSPILL - MILJØKRIMINALITET

Industri Energi takker for anledningen til å komme med innspill til regjeringens strategi mot miljøkriminalitet. Miljøkriminalitet er et samfunnsproblem som rammer fellesgodene i samfunnet og det er viktig for oss at dette bekjempes med målrettede tiltak og bedre verktøy. Miljøskadene som følge av miljøkriminalitet kommer på toppen av den belastninga på miljøet som lovlig virksomhet fører med seg. I tillegg til å svekke livsgrunnlaget vår gjør den det vanskeligere å kontrollere hvordan vi skal forvalte naturressursene i framtida.

- I likhet med arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet kjennetegnes deler av miljøkriminaliteten av at de lovstridige handlingene finner sted innenfor en virksomhet som i seg selv er lovlig. Et organisert arbeidsliv, der samarbeid og medvirkning fungerer godt, vil være forebyggende mot miljøkriminalitet. Industri Energi ser at omfanget av systematiske overtredelser av regelverket hos industrivirksomheter som er organiserte og som har tillatelse iht. forurensningsloven er lavt og at tilsynsmekanismer hos direktorater/fylkesmenn for slike virksomheter alt fungerer godt. Derfor mener Industri Energi at regjeringen aktivt må jobbe for å styrke det organiserte arbeidslivet. Industri Energi mener arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene kan vise til godt samarbeid i klima og miljøspørsmål og at det er gode erfaringer med samarbeid mellom næringslivet og myndighetene om blant annet frivillige miljøavtaler. Det bør legges til grunn i arbeidet med en strategi mot miljøkriminalitet.
- Åpenhet og samarbeid via arbeidstakermedvirkning, trepartssamarbeid, kunnskapsdeling og samarbeid leverandørkjeden og kunder vil være viktig for å utarbeide og følge opp rammevilkår, retningslinjer og rutiner for å forebygge og bekjempe miljøkriminalitet.
- Industri Energi mener også at det bør være formidlene ved eventuelle sanksjoner og straffereaksjon ved et regelbrudd når en virksomhet har et internkontrollsystem med systematisk forebyggende- og sikringsarbeid og at det har vært medvirkning fra ansatte, kunder og leverandørkjeden. Samtidig som det i motsatt fall bør være skjerpende dersom slik internkontrollsystem ikke er på plass. Industri Energi mener også at det bør skilles mellom regelbrudd knyttet til bevisst ulovlig handlinger og brudd som handler om miljøulykker, mangler i internkontroll, mangelfull utfylling av dokumentasjon, rolleforståelse, etc.
- Det offentlige bør kunne benytte sin innkjøpsmakt ved eks. kreve retningslinjer og rutiner i seriøsitetsbestemmelser knyttet til innkjøp- og anbud.
- Industri Energi vurderer at det vil være større risiko for at det foregår miljøkriminalitet i virksomheter hvor det også foregår arbeidslivskriminalitet eller økonomisk kriminalitet. Myndighetene kan nedsette tverrfaglige team for å bekjempe miljøkriminalitet på lik linje som arbeidskrimsentrene (a-krimsentrene) og med god dialog og informasjonsutveksling mellom slike sentre. På lik linje som a-krimsentrene bør miljøkrimsentre opprettes i dialog med partene i arbeidslivet.
- Industri Energi viser til NHO og Norsk Industri sine innspill. Og ber departementet merke seg forslaget om tiltak lik A-krim, miljøkriminalitet knyttet til avfall, samarbeids med hovedorganisasjonene og om prioritering utfra en risikobasert tilnærming.